

POSTANOWIENIE

22 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 22 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Z.L. i A.L.
przeciwko R.S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej R.S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 12 września 2022 r., V ACa 193/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.
(E.M.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 września 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację R.S. od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 5 lutego 2020 r., w którym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów 100 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku z 12 września 2022 r., powołując się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Wszystkie wskazane podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania koncentrują się wokół kwestii skuteczności lub ważności paragrafu 2 pkt 7 porozumienia z 4 lipca 2014 r., w którym przewidziano, że pozwany spełni świadczenie o wartości 100 000 zł w postaci przeniesienia własności mebli zabytkowych, które zostaną zaoferowane w przyszłości przez pozwanego i zaakceptowane przez wierzyciela.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W sprawie nie wystąpiły żadne ze wskazanych przez pozwanego przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż bezskuteczność, ewentualnie nieważność, postanowienia, wokół którego się one koncentrują, nie budzi żadnych wątpliwości. W postanowieniu tym strony uzgodniły spełnienie świadczenia, którego przedmiot miał być między nimi uzgodniony dopiero w przyszłości. Oznacza to, że strony nie osiągnęły minimalnego zakresu konsensu, który jest konieczny do uznania, że doszło do zawarcia umowy w tym zakresie. Każda czynność prawna, w tym umowa zobowiązująca, musi określać elementy konieczne wskazujące, do czego strony się zobowiązały, w jaki sposób powinien zachować się dłużnik, aby spełnić świadczenie. Pozostawienie elementów koniecznych do przyszłych ustaleń oznacza w istocie, że do zawarcia umowy w tym zakresie nie doszło. Wyjątek może

stanowić jedynie sytuacja, w której jednocześnie zostałby przewidziany zobiektywizowany mechanizm określenia przedmiotu świadczenia na wypadek, gdyby stronom nie udało się osiągnąć porozumienia. W niniejszej sprawie takiego mechanizmu nie ustalono.

W tym stanie rzeczy zbędne były rozważania, czy wskazane powyżej postanowienie stanowiło odnowienie dotychczasowego zobowiązania, gdyż w ogóle nie mogło ono wywołać skutków prawnych. Jedynie na marginesie można zauważyć, że gdyby strony rzeczywiście uzgodniły przedmiot świadczenia rzeczowego, które miałyby zostać spełnione zamiast zwrotu pożyczki, stanowiłoby to klasyczny przypadek odnowienia w rozumieniu art. 506 § 1 k.c. w postaci zobowiązania do spełnienia innego świadczenia.

Ze wskazanych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(E.M.)

[ms]